

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๒

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง สมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก (นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กับคณะ รวม ๕๕ คน ผู้ร้อง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีคำร้องเป็นหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๑/๑๑ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ ความว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๕ คน ได้อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

(๑) มีกฎหมายที่เกี่ยวกับคุณสมบัติอย่างหนึ่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒-๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ และวันที่ ๒๑-๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๘ จนถึงปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

(๑.๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ บัญญัติว่า

“มาตรา ๘๗ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๓ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือ มาตรา ๑๒๐ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

ฯลฯ

มาตรา ๑๑๑ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย

ฯลฯ”

(๑.๒) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๘๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๓๓ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๐) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

ฯลฯ

มาตรา ๑๐๗ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ฯลฯ

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เว้นแต่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา

ฯลฯ

มาตรา ๓๑๕

ฯลฯ

ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภา หรือเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่

ฯลฯ

มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๐๗ (๓) มาตรา ๑๑๘ (๗) มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๕ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๓๔ มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสอง และสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคสาม

ฯลฯ”

(๑.๓) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๕ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวจะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เป็นผู้ได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลาและสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือตามแผนการศึกษาของชาติ หรือได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่นในประเทศตามกำหนดเวลาโดยตลอด ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกระบบโรงเรียน จนมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า หรือรับรองว่า เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือตามแผนการศึกษาของชาติ

(๒) ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศตามหลักสูตรจนเป็นผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่า ตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เข้าสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๘๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๔ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี”

(๒) ผู้ร้อง/นายสิทธิชัย กิตติชนเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กับคณะรวม ๕๕ คน มีหนังสือ ถับ ด่วนที่สุด ที่ พิเศษ/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒ หนังสือ ถับ ด่วนที่สุด ที่ พิเศษ ๑/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๒ และหนังสือ ถับ ด่วนที่สุด ที่ พิเศษ ๓/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๒ ถึงประธานสภาผู้แทนราษฎร สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้อง/นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะผู้ถูกร้องมีบิดาเป็นคนต่างด้าว ถ้าจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาตรี และผู้ถูกร้องได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒-๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ และครั้งที่สอง เมื่อวันที่ ๒๑-๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๘ โดยยื่นหลักฐานครั้งที่สองว่า เป็นผู้ได้รับปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก (ใบสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๘) ต่อมา นายสุทิน ใจจิต ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ได้ทำหนังสือคัดค้านคุณสมบัติของผู้ถูกร้อง เนื่องจากผู้ถูกร้องได้นำเอาวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ จากโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์ บริหารธุรกิจ ซึ่งปัจจุบันเลิกกิจการแล้ว นำมาเทียบโอนหน่วยกิต และเรียนต่อในมหาวิทยาลัยศรีปทุม จนสำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต พร้อมกับส่งผลการตรวจสอบคุณวุฒิการศึกษาของผู้ถูกร้องโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

(๒.๑) ผู้ถูกร้องมีหลักฐานการศึกษาเพียงใบสุทธิ เล่มที่ ๗๕๕๒ เลขที่ ส ๓๕๕๕๘๕ ออกให้โดยโรงเรียนวัดวังกระโจม (ศรีประชานคร) อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นโรงเรียนประชาบาล สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระบุว่า ผู้ถูกร้องเกิดเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ก่อนเข้าเรียนสอบไล่ได้ชั้นประถมปีที่สี่จากโรงเรียนดรุณราชบุรี อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เข้าเรียนเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๗ และออกจากโรงเรียนเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๐ โดยสอบไล่ได้ชั้นประถมปีที่เจ็ดเท่านั้น ที่เป็นเอกสารที่ถูกต้อง ส่วนหลักฐานการจบการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้ง ๒ ระดับ ตรวจสอบแล้ว ไม่พบชื่อผู้ถูกร้อง แต่มีหลักฐานระบุในระเบียบแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ชุดที่ ๑๕๕๔ รบ. ปวท. เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ที่โรงเรียนเทคนิคมาрдานูเคราะห์บริหารธุรกิจออกให้ ว่า ผู้ถูกร้องจบ ม. ปลายจาก กศน. ประเภทบุคคลภายนอก กรุงเทพมหานคร และเข้าศึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ จบหลักสูตร ปวท. เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๕

(๒.๒) อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๑๔/๕๐๐๓ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงประธานคณะกรรมการนโยบายและติดตามผลงานงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่ขอให้ตรวจสอบการศึกษาของผู้ถูกร้อง ซึ่งอ้างว่า จบจากสถานศึกษาชื่อ “กศน. ประเภทบุคคลภายนอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร” ว่า ไม่มีสถานศึกษาชื่อดังกล่าว และเมื่อตรวจสอบหลักฐานผู้จบการศึกษาจากหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอกในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งระดับ ม. ต้น และ ม.ปลาย ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๓ ไม่พบชื่อผู้ถูกร้อง

(๒.๓) นายสมมาตร มีศิลป์ ผู้อำนวยการองค์การการค้าของคุรุสภา ซึ่งเป็นหน่วยงานในการจัดทำระเบียบแสดงผลการเรียนให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือที่ อค ๑๐/๖๐๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนว่า ได้ขายแบบ รบ. ๑ ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔-๑๕๖๐ เลขที่ ๗๗๖๕๑-๗๘๐๐๐ จำนวน ๗ เล่ม ให้แก่โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร โดยจ่ายให้แก่ นายสมศักดิ์ ส่งแสงรัตน์ ซึ่งมารับด้วยตนเอง ตามหนังสือขอซื้อจาก สช. ที่ ศธ ๑๐๐๓/๑๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๓ ส่วนชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ ๐๑๒๔๓๐ ที่ สช. ขอให้ตรวจสอบนั้น เลขที่ที่ถูกต้องของชุดที่ ๑๕๕๔ คือ เลขที่ ๗๗๖๕๑-๗๗๗๐๐ มิใช่ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ ๐๑๒๔๓๐ เพราะ รบ. ๑ ปวท. หนึ่งเล่มมี ๕๐ แผ่น ชุดที่และเลขที่จะต่อเนื่องกันทุกเล่ม

(๒.๔) คุณหญิงสมจินตนา ภักดิ์ศรีวงศ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีหนังสือ ที่ ศธ ๑๐๐๑/๕๐ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ถึงรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการว่า

โรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจได้ขอเลิกกิจการเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๗ และได้ส่งเอกสารต่างๆ ไปเก็บไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ จากการตรวจสอบไม่ปรากฏว่ามีชื่อผู้ถูกร้องในหลักฐานของโรงเรียน ทั้งในปีการศึกษา ๒๕๓๓ และ ๒๕๓๔

(๒.๕) นายอ่ำรุ่ง จันทวานิช อธิบดีกรมวิชาการ มีหนังสือที่ ศธ ๐๖๐๘/๒๒๑๘๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกว่า จากการตรวจสอบหลักฐานต่างๆ ที่โรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจส่งมาเก็บไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้อง และจากการตรวจสอบกับองค์การการค้าของคุรุสภา พบว่า แบบ รบ. ๑ ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ ที่องค์การการค้าของคุรุสภาจำหน่ายให้แก่โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๓ ใช้เลขที่ไม่ตรงกับฉบับของผู้ถูกร้อง

(๒.๖) นอกจากนี้ นายจรัส นองมาก เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ทำบันทึก ที่ ศธ ๑๒๐๑/๒๘๒ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ ถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ความว่า ตามที่ นายวิสุทธิ์ ศรีจันทร์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้ตรวจสอบวุฒิการศึกษาของผู้ถูกร้องโดยเฉพาะวุฒิ ปวท. ซึ่งออกโดยโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ โดยผู้ถูกร้องนำไปใช้สมัครเรียนต่อในมหาวิทยาลัยศรีปทุม และนำไปรับรองวุฒิปริญญาตรีไปใช้เป็นหลักฐานในการสมัครรับเลือกตั้งนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตรวจสอบแล้ว ไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องในเอกสารหลักฐานของโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ ทั้งในปีการศึกษา ๒๕๓๓ และ ๒๕๓๔ น่าเชื่อว่า รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ที่ผู้ถูกร้องใช้สมัครเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม น่าจะเป็นเอกสารปลอม

(๓) ผู้ถูกร้อง/นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๒ และหนังสือ ค่วนที่สุด ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๒ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๓) หรือไม่ เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ มิให้นำมาตรา ๑๐๗ (๓) ... มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสอง คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐) นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องมีหนังสือเลขที่ พิเศษ ๑๕๕๑/๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ โดยยื่นคำแถลงการณ์เพื่อประกอบการพิจารณาคำร้องของผู้ร้อง

ที่ขอให้วินิจฉัยสถานภาพของผู้ถูกร้องด้วยเหตุผลต่างๆ รวมทั้งอ้างและส่งสำเนาคำให้การของบุคคลต่างๆ ต่อพนักงานสอบสวนในข้อกล่าวหาว่า ผู้ถูกร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรู้ อยู่แล้วว่า คนไม่มีสิทธิ ปลอมและใช้เอกสารปลอม คือ

(๓.๑) นายประยงค์ หลักสุวรรณ อดีตนายทะเบียนโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์ บริหารธุรกิจ ให้การเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ว่า (ถาม) ระเบียบแสดงผลการเรียนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ทางโรงเรียนชื่อมาจากที่ใด ผู้ใดเป็นผู้จัดซื้อ (ตอบ) ทางโรงเรียนจัดซื้อมาจากองค์การค้ำของคุรุสภา บางครั้งอาจารย์ใหญ่โดย นายเสริม หลักสุวรรณ เป็นผู้จัดซื้อหรือบางครั้งมอบอำนาจให้ พยาน (นายประยงค์ ฯ) หรือบุคคลอื่นไปจัดซื้อมา (ถาม) ระเบียบแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ชุดที่ ๑๕๕๔ ใครเป็นผู้จัดซื้อ (ตอบ) พยาน (นายประยงค์ ฯ) ไม่ทราบ...ทางโรงเรียนเลิกกิจการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้า ฯ ลาออกจากโรงเรียนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ หลังจาก นายเสริม ฯ เสียชีวิต พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนอีกหลายนาย และทราบภายหลังว่า นางยุพิน หลักสุวรรณ ภรรยาของ นายเสริม ฯ ผู้จัดการมรดกเป็นผู้จัดส่งเอกสารทั้งหมดของทางโรงเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ได้ให้การเพิ่มเติมต่อพนักงานสอบสวนว่า ... (ถาม) ใน รบ. ปวท. ที่ท่านในฐานะหัวหน้างานทะเบียนออกให้แก่ นายชาญชัย ฯ ผู้ต้องหา เลขที่และชุดที่ เหมือนกับนักศึกษาคนอื่นๆ หรือไม่ (ตอบ) เมื่อนักศึกษาเรียนจบการศึกษาเป็นเวลาสองปีแล้ว และสอบผ่านได้ ข้า ฯ จะขอเบิกใบ รบ. ปวท. มาจาก นายเสริม หลักสุวรรณ อาจารย์ใหญ่ โดยเบิก มาเป็นเล่มๆ ละ ๕๐ ใบ เมื่อได้รับใบ รบ. ปวท. มาแล้ว จะมีเจ้าหน้าที่ของทางโรงเรียนเป็นผู้พิมพ์ ผลการเรียนตามภาคการเรียน ๒ ปี ๔ ภาค โดยจะพิมพ์เรียงตามรายชื่อตามกันมาจนครบทุกคน เลขที่ ของใบ รบ. ปวท. ก็เรียงกันมาเมื่อครบ ๕๐ ใบ จะครบเล่ม และขึ้นเล่มใหม่ หลังจากนั้น ข้า ฯ จึงได้ ลงนามในฐานะหัวหน้างานทะเบียน และนำเสนอ นายเสริม หลักสุวรรณ อาจารย์ใหญ่ลงนาม เลขที่ และชุดที่ของนักศึกษาแต่ละคน ข้า ฯ จำไม่ได้ แต่เท่าที่ตรวจดูของ นายชาญชัย ฯ ปรากฏว่า เป็นชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ ๐๑๒๔๓๐ ของนักศึกษาคนอื่นๆ ก็น่าจะสอดคล้องกัน

และได้ให้การเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๑ ว่า “ปัจจุบันโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์ ฯ ได้เลิกกิจการไปแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ สาเหตุเนื่องจาก นายเสริม ฯ ครูใหญ่เสียชีวิต จึงเลิก กิจการไป... ข้า ฯ เป็น (นายทะเบียน) ถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงได้ขอลาออกไป หลังจากข้า ฯ ออกไปแล้ว ข้า ฯ ไม่ทราบว่า จะมีการแต่งตั้งผู้ใดมาเป็นนายทะเบียนอีกหรือไม่ เหตุที่ข้า ฯ ลาออกเนื่องจาก

นายเสริม ฯ เสียชีวิต และมีเรื่องส่วนตัวกับทางครอบครัวของ นายเสริม ฯ จึงได้ลาออก... (ถาม) ขอทราบเหตุผลที่ผู้ต้องหาใช้อำนาจหน้าที่ได้ทำหนังสือลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ขอแจ้งรายชื่อนักศึกษาเพิ่มเติม โดยเฉพาะของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ (ตอบ) เนื่องจากข้า ฯ ทราบข่าวจากทางหน้าหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณวุฒิของ นายชาญชัย ฯ ข้า ฯ เห็นว่า นายชาญชัย ฯ ได้เข้าศึกษาและจบหลักสูตรจากโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์ ฯ จริง และข้า ฯ ได้ตรวจสอบดูแล้ว รายชื่อของ นายชาญชัย ฯ ตกหล่นในการแจ้งรายชื่อให้ทางคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทราบ ข้า ฯ ในฐานะที่เคยเป็นนายทะเบียนของโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์ ฯ เมื่อตอน นายชาญชัย ฯ ศึกษาอยู่ และโรงเรียนได้เลิกกิจการไปแล้ว และได้ปรึกษากับ นางยุพิน หลักสุวรรณ แล้ว จึงได้แจ้งรายชื่อของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ให้ทราบดังกล่าว... (ถาม) ใครเป็นผู้จัดทำระเบียบการศึกษา ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ของ นายชาญชัย ฯ นั้น ใครเป็นคนจัดทำ ได้แบบฟอร์มมาจากที่ใด (ตอบ) เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนเป็นผู้จัดทำ ข้า ฯ ลงลายมือชื่อในฐานะนายทะเบียน นายเสริม ฯ ลงในฐานะครูใหญ่ เป็นเจ้าหน้าที่คนใด ข้า ฯ ไม่ทราบ... (ถาม) ผู้ต้องหาทราบหรือไม่ว่า ผู้ใดเป็นผู้จัดทำระเบียบการศึกษาชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๕๒๘๕๕ (เป็นของ นายพงษ์เกียรติ แผลงภู ซึ่งได้รับประกาศนียบัตร เลขที่ ๑๐๖ ของ รบ. ๒ ปวท. โดยมีชื่อลำดับสุดท้ายของรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช ๒๕๒๗ สำเร็จการศึกษาภาคเรียนที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๓๔ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด (หัวหน้าสถานศึกษา) อนุมัติผลการเรียนและการจบหลักสูตร เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๕ และลงลายมือชื่อ นายประยงค์ หลักสุวรรณ เจ้าพนักงานทะเบียน ประกาศนียบัตร (ตอบ) เป็นเจ้าหน้าที่ของทางโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์ ฯ ซึ่งมีหลายคน ข้า ฯ ไม่ทราบว่า เป็นผู้ใด... นอกจากนี้ได้ยื่นยันคำให้การในฐานะพยาน เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ด้วย

(๓.๒) นางยุพิน หลักสุวรรณ ภรรยาและผู้จัดการมรดกของ นายเสริม หลักสุวรรณ อาจารย์ใหญ่ แจ้งความต่อสถานีตำรวจนครบาลบางขุนนนท์ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๘ ว่า เนื่องจากตนเลิกกิจการโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ จะต้องส่งเอกสารให้กับเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แต่พบว่า เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๓๘ หลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาบัญชี สำรวจครู นักเรียน ทะเบียนครู และทะเบียนนักเรียนได้หายไป

ต่อมาหนังสือลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สรุปความได้ว่า เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ นายเสริม ฯ สามิตนเป็นอาจารย์ใหญ่

และเจ้าของโรงเรียนได้ถึงแก่กรรม หลังจากนั้นโรงเรียนได้ปิดกิจการ และตนได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดการมรดก ในขณะนั้น นายประยงค์ ฯ หัวหน้างานทะเบียนของโรงเรียนเป็นผู้รวบรวมส่งให้กระทรวงศึกษาธิการ นายประยงค์ ฯ ได้ดำเนินการบกร่องเกี่ยวกับการรวบรวมเอกสารเพื่อส่งมอบให้กับกระทรวงศึกษาธิการ เก็บรักษา กรณีของ นายชาญชัย ฯ ตนได้ตรวจดูหลักฐานใน รบ. ปวท. เลขที่ ๐๑๒๕๓๐ แล้ว ยืนยันได้ว่าเป็นผู้เข้าเรียนในโรงเรียนนี้จริงเมื่อปี ๒๕๓๓ จบการศึกษาเมื่อ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๕ มีลายมือของ นายเสริม ฯ สามีตนเป็นอาจารย์ใหญ่ พร้อมทั้งมีลายมือชื่อ นายประยงค์ ฯ หัวหน้างานทะเบียน รับรองว่าจบการศึกษาถูกต้องจริงทุกประการ... ดังนั้น ขอให้กองทะเบียน ฯ ดำเนินการเพิ่มเติมชื่อ นายชาญชัย ฯ ที่นายประยงค์ ฯ หัวหน้างานทะเบียนดำเนินการผิดพลาดในการส่งรายชื่อเพื่อให้ถูกต้อง พร้อมหมายเลขประจำตัวให้ด้วย

(๓.๓) นายพงษ์เกียรติ แผลงภู เพื่อนักเรียนรุ่นเดียวกันกับผู้ถูกร้องให้การเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ว่า เมื่อเรียนจบ ก็ได้รับหลักฐาน คือ ใบระเบียนการศึกษาตามสำเนาที่มอบให้ พนักงานสอบสวน ซึ่งเหมือนกับระเบียนการศึกษาของผู้ถูกร้องที่ตนได้ตรวจดู ส่วนเลขที่ชุด หรือ ตัวใบระเบียนจะมีความหมายว่าอย่างไร ตนไม่ทราบ และใบระเบียนแสดงผลการเรียนจะชื่อจากที่ใด ตนก็ไม่ทราบ

(๓.๔) นายธีรยุทธ อัสวเจษฎากุล เพื่อนักเรียนรุ่นน้อง

(๓.๕) ร้อยเอกหญิง อนูรี อริยะวงศ์ อาศัยอยู่กับ นางยุพิน หลักสุวรรณ ซึ่งเป็นป้า และเจ้าของโรงเรียน อยู่ในบริเวณเดียวกับโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๓๘ และย้ายไปพักอยู่ที่นครชัยศรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ รู้จักกับผู้ถูกร้องเพราะผู้ถูกร้อง เอรถยนต์มาจอดที่หน้าบ้านเพื่อเรียนหนังสือที่โรงเรียน

(๓.๖) นางอุบลรัตน์ เจาะจิตต์ นายทะเบียนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ให้การเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ว่า ... (ถาม) พยานมารับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน มหาวิทยาลัยศรีปทุม ตั้งแต่เมื่อใด (ตอบ) ข้า ฯ มารับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ โดยข้า ฯ มารับงานต่อจาก นางศิริกัญญา งามชนะ.... (ถาม) นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ มีความเกี่ยวพันอย่างไรกับมหาวิทยาลัยศรีปทุม (ตอบ) นายชาญชัย ฯ เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม คณะนิติศาสตร์ สาขานิติศาสตร์ โดยเข้าศึกษาเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ สำเร็จการศึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ โดยเข้าสมัครศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม... (ถาม) ปัจจุบันของประวัติการศึกษาของ นายชาญชัย ฯ ได้มีการดำเนินการอย่างไร (ตอบ) ปัจจุบัน เอกสารของ นายชาญชัย ฯ ทางมหาวิทยาลัยได้ทำลายหมดแล้ว ยกเว้นใบแสดงผลการศึกษาของ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ฉบับภาษาไทย ๑ ชุด ภาษาอังกฤษ ๑ ชุด และระเบียบการศึกษาของโรงเรียน
เทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจที่ นายชาญชัย ฯ ได้สำเร็จการศึกษา

พนักงานอัยการจังหวัดนครนายกพิจารณาทำให้การของพยานดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีคำสั่ง
เด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ถูกร้อง และนายประยงค์ หลีกสุวรรณ ชวนร่วมกันปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสาร
สิทธิปลอม และสั่งไม่ฟ้องผู้ถูกร้องฐานสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยรู้อยู่แล้วว่า
ตนไม่มีสิทธิ คดีถึงที่สุดแล้ว และผู้ถูกร้องได้ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญเรียกบุคคลดังกล่าวข้างต้น มาให้การ
ในคดีนี้ด้วย

(๔) ศาลรัฐธรรมนูญนั่งพิจารณาคดีนี้ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ เพื่อฟังคำ
คู่ความและพยาน สรุปความได้ว่า

(๔.๑) ผู้ร้องยืนยันคำร้องเดิมว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามหลักฐานดังกล่าว
ข้างต้น

(๔.๒) ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่า รบ. ปวท. เล่มที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ นั้น
เป็นเอกสารที่โรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจออกให้แก่ตน แต่โรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์
บริหารธุรกิจได้เลิกกิจการไปตั้งแต่วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๗ แล้ว

(๔.๓) นางศรีอุไร กาญจนวนิช หัวหน้าแผนกแบบเรียนและแบบพิมพ์ ผู้แทนองค์การคำ
ของครูสภาชี้แจงว่า ไม่ได้จำหน่าย รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ให้แก่โรงเรียน
เทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ แต่ได้จำหน่าย รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔-๑๕๖๐ เลขที่ ๗๗๖๕๑-
๗๘๐๐๐ จำนวน ๗ เล่ม ให้แก่โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิคกรุงเทพ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๓

(๔.๔) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดย

- นายวิรัช วิเศษสุวรรณ ผู้อำนวยการกองทะเบียน ชี้แจงว่า โรงเรียนเทคนิค
มรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ จัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๒๖ ใบอนุญาตเลขที่ ๔๒๗/๒๕๒๖
และเลิกกิจการเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๗ ใบอนุญาตที่ กอ ๑๕๕/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม
๒๕๓๘ โดยปกติโรงเรียนจะเป็นผู้ออก รบ. ปวท. ให้แก่นักศึกษา แต่เมื่อโรงเรียนเลิกกิจการแล้ว
ถ้าเป็นโรงเรียนราษฎรจะต้องส่งทะเบียนนักเรียน รายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ทะเบียนแสดงผล
การเรียน ทะเบียนประกาศนียบัตร และเอกสารเกี่ยวกับครูและนักเรียนทั้งหมดให้แก่สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน ผู้ใดจะแก้ไขเอกสารดังกล่าวในภายหลังอีกไม่ได้ และเท่าที่ตรวจสอบแล้ว ไม่มีชื่อ
ผู้ถูกร้อง

- นายสุดใจ จิระสมประเสริฐ นิตกร ๗ ซึ่งแจ้งว่า กองทะเบียนจะคุมยอดใบรบ. ปวท. ที่จะให้โรงเรียนสั่งซื้อเพื่อกรอกรายการนักศึกษาที่จบการศึกษา ยอดนักศึกษาจบเท่าไร อยู่ที่โรงเรียนจะแจ้งเข้ามา แล้วก็กำกับเฉพาะรหัสที่ใบสั่งซื้อที่ศึกษาภัณฑ์เท่านั้น แต่สามารถตรวจสอบยอดที่สั่งซื้อว่า ออกให้กับใคร และโรงเรียนใดซื้อไป ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๓๔

- นายวิชัย ไพบ่วงค์ นักวิชาการศึกษา ๗ ซึ่งแจ้งว่า รบ. ๑ คือ หลักฐานการเรียน หรือ transcript เฉพาะบุคคลเป็นรายคน ส่วน รบ. ๒ เป็นหลักฐานของผู้ที่จบเป็นรุ่น เมื่อโรงเรียนใดปิดเป็นยุติแล้ว ไม่มีใครมีสิทธิที่จะดำเนินการ

(๔.๕) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดย นายสมชัย ไหลสุพรรณวงศ์ นิตกร ๘ ซึ่งแจ้งว่า รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สข^ก ๐๑๒๔๓๐ ที่ผู้ถูกร้องนำไปใช้สมัครเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม เมื่อตรวจสอบหลักฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแล้ว น่าเชื่อว่า เป็นเอกสารปลอม

(๔.๖) ผู้แทนมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดย นางอุบลรัตน์ เจาะจิตต์ ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียน ซึ่งแจ้งว่า เข้ารับตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ ไม่ได้เป็นผู้ตรวจสอบหลักฐานเอง แต่ได้สอบถาม นางศิริกาญจนา งามชนะ ซึ่งขณะนี้ได้ย้ายไปทำหน้าที่อื่นในมหาวิทยาลัยแล้ว สรุปความได้ว่า มหาวิทยาลัยจะทำระเบียบแสดงผลการเรียน (รบ.) ออกมา ๑ ชุด เพื่อส่งตรวจสอบไปยังสถาบันเดิม ให้สถาบันเดิมตรวจสอบว่า นักศึกษาตามที่มีชื่อในระเบียบแสดงผลการเรียน (รบ.) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาหรือไม่ เมื่อสถาบันเดิมตอบกลับมาว่า สำเร็จจริง สำนักงานทะเบียนจะทำเอกสารการตรวจสอบเก็บไว้ในซองประวัติของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว จะนำระเบียบเข้าสภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา และก่อนที่มหาวิทยาลัยจะออกเอกสารใบแสดงผลการศึกษาให้นักศึกษา สำนักงานทะเบียนจะต้องตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ โดยเฉพาะหลักฐานที่สถาบันเดิมของนักศึกษาดังกล่าวได้ตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่ง จึงจะออกใบสำคัญแสดงผลการศึกษาให้นักศึกษา ในใบแสดงผลการศึกษานักศึกษาทุกคนที่จบการศึกษา จะมีนายทะเบียนและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการลงลายมือชื่อ ส่วนซองประวัติของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วมหาวิทยาลัยจะทำลายทันที คงเหลือเก็บไว้เฉพาะใบแสดงผลการศึกษาและใบระเบียบแสดงผลการศึกษานักศึกษาของสถาบันเดิม เหตุที่ทำลายเนื่องจากไม่มีสถานที่เก็บ และไม่จำเป็นต้องใช้เอกสารดังกล่าวอีก สำหรับราย นายชาญชัย ๙ มหาวิทยาลัยคงถือปฏิบัติตามที่กล่าวมาแล้ว (คำชี้แจงดังกล่าวนี้สอดคล้องกับคำให้การที่ได้ให้ไว้กับพนักงานสอบสวนเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐)

(๕) ศาลรัฐธรรมนูญนั่งพิจารณาคดีนี้อีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒ เพื่อฟัง คำคู่ความ และพยาน ซึ่งสรุปความได้ว่า

(๕.๑) ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่า ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจพิจารณาคำร้องของผู้ร้องตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ เพราะผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด นครนายก ในวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับ และได้เดินออกจาก ห้องพิจารณาไป

(๕.๒) ผู้แทนกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดย

- นายกฤษ กาญจนภา รองอธิบดี ซึ่งแจ้งว่า ในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๒๖- ๒๕๓๓ ได้ตรวจสอบหลักฐานผู้สำเร็จการศึกษาจากหน่วยการศึกษานอกโรงเรียนในกรุงเทพมหานครแล้ว ไม่มีรายชื่อผู้ถูกร้อง และไม่มีสถานศึกษาชื่อ “กศน. สำหรับบุคคลภายนอก กรุงเทพมหานคร”

- นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์กูร ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพ มหานคร ซึ่งแจ้งว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ได้เปิดดำเนินงานเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา การจัดการศึกษา ประเภทบุคคลภายนอกได้จัดมาก่อนหน้านั้น โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก จากการตรวจสอบปรากฏว่า ชื่อศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคล ภายนอก กรุงเทพมหานคร นั้น ไม่มีในระบบ และได้ตรวจสอบในปี ๒๕๒๖-๒๕๓๓ ตามทะเบียน ที่มีอยู่นั้น ไม่มีรายชื่อของผู้ถูกร้อง ส่วนโรงเรียนวิจิตรการนิมิตรเป็นโรงเรียนผู้ใหญ่ซึ่งตั้งตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนนี้มี แต่วันนี้ปิดไปแล้ว โรงเรียนใหญ่นั้น จะเรียนทุกวัน แต่ประเภทโรงเรียนบุคคลภายนอก นักศึกษาจะเรียนด้วยตนเอง

- นายพิชิต แสงลอย ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริม สถาบันมาตรฐาน การศึกษานอกโรงเรียน ให้การว่าตรวจสอบการจบหลักสูตรของผู้เรียนประเภทบุคคลภายนอกตาม ทะเบียนคุมประกาศนียบัตรที่มีอยู่ จำนวน ๑๔ เล่ม ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ ถึง ๒๕๓๓ ซึ่งได้นำมาด้วย แต่ทนายความของผู้ถูกร้องแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ผู้ถูกร้องส่งใบสมัครและเอกสารหลักฐานการเรียน ทั้งหมดแล้ว ไม่ได้เก็บเอาไว้อะไรเลย

- นายสมชัย พุนทอง นักวิชาการศึกษา ๗ ให้การว่า การศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก กรมการศึกษานอกโรงเรียนเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๒๘ แต่ใน รายละเอียดที่บอกถึงปี ๒๕๓๓ เพราะมีนักศึกษาบางส่วนยังไม่จบก็ยึดออกไปถึงปี ๒๕๓๓ หลักสูตรนี้ เป็นหลักสูตรการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก ไม่มีใบสุทธิ มีแต่ประกาศนียบัตร ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก ระดับประถม

และมัธยมศึกษา ประเภทบุคคลภายนอก พ.ศ. ๒๕๒๖ กับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการออกประกาศนียบัตร พ.ศ. ๒๕๒๔ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๒๗ จะบอกไว้เลยว่า อำนาจการลงนามในประกาศนียบัตรนี้ ระดับ ม. ปลาย ในส่วนกลางเป็นอำนาจของอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน ส่วนที่ว่า กศน. ประเภทบุคคลภายนอกนั้นไม่มี เพราะสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก จริงๆ แล้ว คือ โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ใช้ชื่อว่า หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประเภทบุคคลภายนอก แล้วต่อชื่อข้างหลัง เช่น สวนกุหลาบวิทยาลัย หรือสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เป็นต้น การออกประกาศนียบัตรนั้น จะออกให้นักศึกษาฉบับเดียว ในประกาศนียบัตรนั้น จะมีเลขที่ประกาศนียบัตร ซึ่งเป็นตัวคุมออกเลขที่ นักศึกษาที่ได้รับประกาศนียบัตรแต่ละคน เลขที่ จะไม่ซ้ำกัน เลขที่นี้จะปรากฏในทะเบียนประกาศนียบัตรที่เราคุมว่า ได้ออกประกาศนียบัตรเลขที่นี้ให้ใคร เมื่อใด เมื่อนักศึกษาทำประกาศนียบัตรหาย สามารถไปแจ้งความต่อสถานีตำรวจได้ แล้วนำหลักฐานการแจ้งความมาขอให้เราออกใบแทนประกาศนียบัตร รูปแบบใบแทนจะไม่เหมือนประกาศนียบัตรเดิม เพราะในใบแทนจะมีข้อความระบุว่า ได้รับประกาศนียบัตรเลขที่เท่านี้ไปแล้ว เนื่องจากประกาศนียบัตรสูญหาย จึงให้ใบแทน

(๕.๓) ผู้แทนกรมวิชาการ โดย นางอารีรัตน์ วัฒนสิน ผู้อำนวยการกอง สำนักงานทดสอบทางการศึกษา ชี้แจงว่า ในเรื่องคุณสมบัติของผู้ถูกร้องนี้ มีผู้สอบถามทางกระทรวงศึกษาธิการหลายราย และกระทรวงศึกษาธิการ มอบหมายให้กรมวิชาการเป็นผู้ตอบ จึงสอบถามไปยังกรมเจ้าสังกัดซึ่งเป็นเจ้าของเรื่อง และทำหนังสือตอบไปในนามของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนการเทียบโอนหน่วยกิต ปวท. ไปใช้ในมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ชัดเจนว่า ถ้ารับผู้ใดที่จบ ปวท. แล้ว ผู้นั้นต้องเข้าไปศึกษากี่ปี จึงจะจบปริญญาตรี

(๕.๔) อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิคมีงานซึ่งนัดหมายไว้ก่อนแล้ว ไม่สามารถมาชี้แจงต่อศาลในวันนั่งพิจารณาได้ และได้มอบหมายให้ นายสมศักดิ์ ส่งแสงรัตน์ มาชี้แจงแทน แต่เมื่อถึงวันที่กำหนด นายสมศักดิ์ ๙ ไม่สามารถมาชี้แจงได้เนื่องจากป่วย ตามใบรับรองแพทย์ซึ่งออกโดย นายแพทย์ มานพ เดชะไพฑูรย์ แพทย์ประจำเมืองทองโพลีคลินิก สวนหลวง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ โดยแพทย์ลงความเห็น ว่า ผู้ป่วยมีอาการเมื่อย ไข้ ปวดเมื่อย ค่อมทอนซิลอักเสบ (ภาษาอังกฤษอ่านไม่ออก) สมควรหยุดพักผ่อน ๒๓-๒๔/๙/๕๒ และมอบให้ นายอนันต์ พรหมแดง เป็นผู้นำหนังสือชี้แจงและหลักฐานใบรับรองแพทย์มาเสนอต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญ

(๖) นอกจากนี้ยังตรวจพบอีกว่า

(๖.๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับการจบชั้นมัธยมศึกษาที่ผู้ถูกร้องให้การว่าได้เข้าศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ม.๑) ที่โรงเรียนนาครสำงเคราะห์ (โรงเรียนนครนายกวิทยาคมในปัจจุบัน) เป็นเวลาหนึ่งปีการศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ นั้น นายประกฤษ เอี่ยมสกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนนครนายกวิทยาคม ตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏว่ามีชื่อผู้ถูกร้อง

- ส่วนที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า หลังจากนั้นก็ออกมาช่วยคุณพ่อทำธุรกิจเนื่องจากเป็นลูกคนโต ใน พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้เข้าเรียนโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ชื่อโรงเรียนผู้ใหญ่วิจิตรการนิมิตร ใน พ.ศ. ๒๕๒๘, ๒๕๒๙, ๒๕๓๐ ได้มีการสอบที่เรียกว่า การศึกษานอกคณาณอก มี ๒ ระบบ เรียนภาคค่ำ แล้วก็ไปสอบ การดูหนังสือสอบเองนั่นถือเป็นโอกาส ในสมัยนั้นการศึกษานอกโรงเรียนยังไม่เป็นระบบดังเช่นทุกวันนี้ ผู้ถูกร้องจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนผู้ใหญ่วิจิตรการนิมิตรและจบมัธยมศึกษาตอนปลายโดยการสอบเทียบ เมื่อมาศึกษาสายวิชาชีพที่โรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจได้นำเอกสารเหล่านั้นมาแสดงที่โรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์ฯ ผลการเรียนแต่ละแห่งได้รับใบวุฒิการศึกษามาทั้งสิ้น แต่ผู้ถูกร้องไม่สามารถนำเอกสารหลักฐานมาแสดงต่อศาลได้ เนื่องจากหาไม่พบและไม่ได้เก็บสำเนาไว้

(๖.๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ ส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการยืนยันว่า รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สข^๑ ๐๑๒๕๓๐ ที่โรงเรียนออกให้แก่ผู้ถูกร้องนั้น น่าเชื่อว่า เป็นเอกสารปลอม นอกจากนี้พยานก็ให้การขัดกัน คือ

- นายประยงค์ ฯ ให้การเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ว่า ตนเป็นนายทะเบียนจนถึง พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงได้ขอลาออก โรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจเลิกกิจการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ สาเหตุเนื่องจาก นายเสริม ฯ ครูใหญ่และเจ้าของโรงเรียนเสียชีวิต ตนให้การเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑ ว่า ได้ทราบข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณวุฒิของผู้ถูกร้อง เมื่อได้ตรวจสอบแล้ว พบว่า รายชื่อของผู้ถูกร้องตกหล่นไป (ตรวจสอบกับอะไรไม่ปรากฏ เพราะ นางยุพิน ฯ ได้แจ้งความเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๘ ว่า เอกสารที่โรงเรียนต้องส่งให้ทางราชการได้หายไป) และได้ปรึกษากับ นางยุพิน ฯ แล้ว จึงทำหนังสือลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ขอแจ้งรายชื่อนักศึกษาเพิ่มเติม

- นางยุพิน ฯ แจ้งความต่อสถานีตำรวจนครบาลบางขุนนนท์ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๘ ว่า เอกสารที่จะต้องส่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รวม ๔ รายการหายไป แต่กลับมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

อ้างว่า นายประยงค์ ฯ ดำเนินการบกพร่องส่งเอกสารไม่ครบ และกรณีของผู้ถูกร้อง ตนได้ตรวจดูหลักฐานใน รบ. ปวท. เลขที่ ๐๑๒๕๓๐ แล้วยืนยันได้ว่า เป็นผู้เข้าเรียนในโรงเรียนนี้จริง

(๖.๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีปทุม

- นางอุบลรัตน์ ฯ มิได้เป็นผู้ตรวจสอบหลักฐานของผู้ถูกร้องเอง เพราะตนเข้ารับหน้าที่เมื่อ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ ต่อจาก นางศิริกาญจ งามชนะ แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการอ้างนางศิริกาญจ งามชนะ ซึ่งเป็นหัวหน้าสำนักงานทะเบียนในระหว่างที่ผู้ถูกร้องศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นพยาน นอกจากนี้ในภาพถ่ายเอกสารการตรวจสอบวุฒิการศึกษาของผู้เข้าศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุม จำนวน ๑๑ แผ่น (ข้างบนมีเลขหน้าเป็นตัวพิมพ์ ๑๕๓, ๑๕๕, ๑๕๗, ๑๕๘, ๑๖๑ และ ๑๖๓ ส่วนข้างล่างมีเลขหน้าเป็นลายมือหวัดๆ ๔๘-๕๘) ซึ่งมีการลงลายมือชื่อ (อ่านไม่ออก) รับรองสำเนาเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ โดย นายสุริยะ อรุณรุ่ง หนายความของผู้ถูกร้อง เป็นผู้ส่งต่อศาล ปรากฏว่า เป็นเอกสารแบ่งเป็น ๗ ช่อง คือ ลำดับที่/เพศ/รหัสประจำตัว/ชื่อ-สกุล/จดทะเบียนเป็น น.ศ./พันสภาพเป็น น.ศ./เหตุของการพันสภาพ/หมายเหตุ/ ภาคปกติ ลำดับที่ ๑-๑๒๗ มีการลงรายการสมบูรณ์ทุกช่อง(หน้า ๔๘-๕๑) ต่อจากนั้นมีรายชื่อนักศึกษาอีก ๘ คน ใช้รหัสประจำตัวไม่เรียงตามลำดับ ส่วนนักศึกษาที่เข้าภาค ๒/๓๕ ไม่กรอกลำดับที่/เพศ/และวันจดทะเบียนเป็น น.ศ./ผู้ถูกร้องอยู่ในลำดับที่เท่าใด และจดทะเบียนเป็น น.ศ. เมื่อใด ไม่ปรากฏรหัสประจำตัวนักศึกษานี้ประกอบด้วยตัวเลข ๖ หลัก ๕ หลัก และ ๑๐ หลัก (แต่ไม่มีคำอธิบาย) รหัสนักศึกษาหกคนสุดท้ายของภาคไม่เรียงตามลำดับ รหัสประจำตัวที่ ๓๕๕๓๑๖ นายจตุพงศ์ สมมัง มีซ้ำกันถึงสองแห่ง ส่วนภาคคำก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน คือ ลำดับที่ ๑-๑๖๖ ลงรายการสมบูรณ์ทุกช่อง (หน้า ๕๓-๕๗) และต่อจากลำดับที่ ๑๖๖ แล้ว ลงรายการไม่ครบ รายการที่ ๒๕ และ ๓๐ รหัสประจำตัวซ้ำกันแต่มีชื่อนักศึกษาต่างกัน คือ นายเสื่อ สุขสันต์สมาธิ และสิบดำรวจตรี อดุลย์ ยะท่าดุ่ม ส่วนการตรวจสอบน่าจะไม่ได้กระทำเลย หรือกระทำเพียงครั้งเดียว คือ ตอนที่เข้าศึกษา เพราะไม่มีคำว่า “ตรวจแล้ว” ก็มี และมีคำว่า “ตรวจแล้ว” สำหรับนักศึกษาแต่ละคนเพียงแห่งเดียวก็มี

- ในบัญชีการแสดงผลการเรียนและโอนหน่วยกิตของมหาวิทยาลัยศรีปทุม สำหรับรายผู้ถูกร้องได้ยกเว้น ๖ วิชา เพียง ๑๗ หน่วยกิต โดยรับเทียบโอนวิชาการประกันภัย ๓ หน่วยกิต เป็นวิชา ป.พ.พ. ว่าด้วยประกันภัยเพียง ๒ หน่วยกิต และลงลายมือชื่อ นางสุนันท์ (อ่านนามสกุลไม่ออก) ลงวันที่ ๑๑ พ.ค. ๓๖ ซึ่งไม่ตรงกันกับ Official Academic Record ซึ่งออกโดยนางศิริกาญจ งามชนะ หัวหน้าสำนักงานทะเบียน และรองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ รับเทียบโอนหน่วยกิต จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

โดยที่พยานหลักฐานที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับมีเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นได้อีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) รัฐธรรมนูญ

พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๕๗ มาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๑๑

พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๑๐๗ (๓) และมาตรา ๓๑๕ วรรคสอง และวรรคสี่

(๒) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๘๖

(๓) พระราชบัญญัติสถาบันการศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๓

(๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๒๓

(๕) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๗

(๖) ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีปทุม ว่าด้วยระบบการศึกษาและการวัดผลการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง อนุปริญญา และปริญญาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๓๓ ข้อ ๖

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

(๑) ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้หรือไม่

(๒) สมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาที่หนึ่ง เนื่องจากประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๖ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้

การที่ผู้ถูกร้องลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ เพราะมีข้อพิพาทกับประธานศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องดำเนินคดีกับประธานศาลรัฐธรรมนูญ เลขานุการสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๑/๗๗๗๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ แจ้งให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญทราบ แต่ในวันเดียวกันนี้ศาลอาญามีคำสั่งให้ยกฟ้องนั้น ปราบกฏด้วยว่าผู้ถูกร้องถูกฟ้องในศาลยุติธรรม เนื่องจากผู้ถูกร้องมีบิดาเป็นคนต่างด้าวแต่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรโดยไม่มีคุณวุฒิการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องมีโอกาที่จะลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อใดก็ได้ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษา ผู้ถูกร้องก็มีได้กระทำ คงรู้สึกดีตลอดมา คดียังคงค้างการพิจารณาอยู่ในศาลยุติธรรมเป็นเวลาหลายปี ไม่มีที่ท่าว่าจะยุติลงอย่างไรและเมื่อใด ในชั้นแรกเมื่อผู้ถูกร้องทราบคำร้องที่ผู้ร้องขอให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ ผู้ถูกร้องอ้างว่า เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสองและวรรคสี่ ผู้ร้องไม่มีสิทธิขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๘๖ ได้ แต่เมื่อผู้ถูกร้องทราบในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องนี้ว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคำร้องนี้โดยไม่ชักช้า ประกอบกับผู้ถูกร้องทราบดีเท่าๆ กับศาลรัฐธรรมนูญว่า รัฐธรรมนูญไม่มีมาตราใดที่ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญยุติการพิจารณาคำร้องนี้ได้ จึงขอลาออกจากตำแหน่งต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย โดยมีความหวังครั้งสุดท้ายว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะจำหน่ายคำร้องนี้ แต่เนื่องจากคำร้องนี้มีประเด็นสำคัญที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องพิจารณาคำร้องนี้ต่อไป มิฉะนั้นอาจถูกกล่าวหาว่า ละเลยไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ได้

สำหรับข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องที่ว่า คนได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ และครั้งที่สองเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ อยู่ในระหว่างใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ ปัจจุบันตนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ (ฉบับปัจจุบัน) มาตรา ๓๑๕ วรรคสองและวรรคสี่ นั้น เห็นว่า แม้ปัญหาเรื่องวุฒิการศึกษาของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ ซึ่งถูกยกเลิกไปแล้ว แต่รัฐธรรมนูญ (ฉบับปัจจุบัน) มาตรา ๘๖ บัญญัติข้อความทำนองเดียวกัน และมอบให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะพิจารณาวินิจฉัย ประกอบกับมาตรา ๓๑๕ วรรคสอง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐) คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภา.... ซึ่งหมายความว่า ผู้ใดอ้างตนเองว่า ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยชอบผู้นั้นจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สำหรับผู้ถูกร้อง คือ วันที่ ๒-๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ และวันที่ ๒๑-๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๙) คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฯ พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๓ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๘๖ และได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยชอบตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๘ แต่สภาผู้แทนราษฎรถูกยุบเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๘ และได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยชอบอีกเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ จนกระทั่งประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ (๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐) และมาตรา ๓๑๕ วรรคสอง บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ โดยมีบทบัญญัติยกเว้นในวรรคสี่ของรัฐธรรมนูญมาตราเดียวกัน ดังนั้น เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติทางการศึกษาของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ตั้งแต่วันได้รับการเลือกตั้งดังกล่าว ผู้ถูกร้องจึงต้องพิสูจน์ตนเองว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและการไม่มีลักษณะต้องห้ามครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมาย ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้ได้

ปัญหาที่สอง

ผู้ถูกร้อง เดิมชื่อ นายชาญชัย แซ่ตั้ง ได้ขอเปลี่ยนชื่อสกุลจาก “แซ่ตั้ง” เป็น “อิสระเสนารักษ์” ซึ่งนายทะเบียนท้องที่ (อำเภอเมืองนครนายก) อนุญาตแล้ว โดยหนังสือสำคัญ เล่มที่ ๒ ฉบับที่ ๑๕๓/๒๕๑๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๓ และมีใบสำคัญ (ทบ. ๑๐๑-๐๖๕-แบบ สด. ๕) ที่ ๕๗๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๓ เข้าบัญชีทหารกองเกินเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๔ เป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่บิดาเป็นคนต่างด้าว ชื่อ นายกฤษจิต แซ่ตั้ง มีหลักฐาน คือ ใบสุทธิ เล่มที่ ๗๕๕๒ เลขที่ ๓๕๕๕๘๕ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๐ ว่า เป็นผู้สอบไล่ได้ชั้นประถมปีที่เจ็ด จากโรงเรียนวัดวังกระโจม (ศรีประชานคร) อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ไม่มีหลักฐานการจบมัธยมศึกษา แต่ในระเบียบแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ของ นายพงษ์เกียรติแมลงภู ซึ่งผู้ถูกร้องอ้างว่า เป็นเพื่อนนักเรียนร่วมชั้น และเรียนจบหลักสูตรพร้อมกัน มีชื่อในรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) พุทธศักราช ๒๕๒๗ สำหรับการศึกษาระดับชั้นที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๓๔ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด และได้รับประกาศนียบัตร เลขที่ ๑๐๖ (ลำดับสุดท้าย) โดยมีผลการเรียนได้ ๕๕ หน่วยกิต ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ๒.๖๘ ได้รับระเบียบแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวท.) รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๘๕๘ เลขที่ สช^๑ ๐๕๒๘๕๕ ซึ่งไม่ตรงกับ รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า โรงเรียนเทคนิคมาрдานุเคราะห์บริหารธุรกิจ โดยนายประยงค์ หลีกสุวรรณ หัวหน้างานทะเบียน และนายเสริม หลีกสุวรรณ อาจารย์ใหญ่ ออกให้ตนเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๕ ระบุว่า จบ ม. ปลาย จากสถานศึกษาเดิม “กศน. ประเภทบุคคลภายนอก กรุงเทพมหานคร” แต่กรมการศึกษา

นอกโรงเรียนยืนยันว่า ไม่มีสถานศึกษาชื่อดังกล่าว อีกทั้งองค์การการค้าของครูสภาซึ่งเป็นผู้พิมพ์แบบ รบ. ปวท. ยืนยันว่า มิได้ขายแบบพิมพ์ดังกล่าวให้กับโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมวิชาการ และกระทรวงศึกษาธิการต่างยืนยันว่า แบบ รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ ๐๑๒๔๓๐ น่าเชื่อว่า เป็นเอกสารปลอม

ส่วนเอกสารของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ไม่ว่าจะเป็นบัญชีรายการแสดงการเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตของผู้ถูกร้อง Official Academic Record ของผู้ถูกร้อง คำให้การของเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัย หรือเอกสารหลักฐานการตรวจสอบวุฒิการศึกษาของนักศึกษาที่ทนายความของผู้ถูกร้องส่งให้ศาลทราบ ซึ่งเป็นหลักฐานทางการศึกษาที่สำคัญ ไม่สอดคล้องกัน

จึงเป็นหลักฐานที่รับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องซึ่งมีบิดาเป็นคนต่างด้าวมิได้เรียนจบหลักสูตรการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พุทธศักราช ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๗ ซึ่งออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๒๓ ซึ่งเป็นคุณสมบัติในการสมัครเข้าเรียนในชั้นปริญญาตรี แผนกนิติศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ว่าด้วยระบบการศึกษาและการวัดผลการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง อนุปริญญา และปริญญาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๓๓ ข้อ ๖ (๒) ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๓ จึงไม่มีคุณสมบัติเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบถ้วนถูกต้องตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ (๑) หรือ (๒) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๑๑ (๑) ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยชอบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๑๕ วรรคสอง

โดยอาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายกสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๘๖ เพราะขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีบิดาเป็นคนต่างด้าว ส่วนคำขออื่นให้ยก

นายประเสริฐ นาสกุล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ